

Sygn. akt VI U 510/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2016 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Kryńska-Mozolewska

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2016 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy A. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...)w W.

o zasiłek chorobowy, zasiłek macierzyński

na skutek odwołania A. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. z dnia (...) r. znak (...) - (...)

przy udziale zainteresowanego (...)w J.

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującej A. S. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 22 marca 2012 r do 3 maja 2012 roku oraz zasiłku macierzyńskiego za okres od 04 maja 2012 roku do 31 maja 2012 w wysokości 100 % podstawy w kwocie 2.160,88 złotych (dwa tysiące sto sześćdziesiąt 88/100).

Sygn. akt VI U 221/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia (...)roku, znak: (...) - (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. przyznał A. S. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 22 marca 2012 roku do 03 maja 2012 roku oraz zasiłku macierzyńskiego od 04 maja 2012 roku do 31 maja 2012 roku (decyzja ZUS – akta sprawy organu rentowego). W uzasadnieniu swej decyzji organ rentowy wskazał, iż z posiadanej dokumentacji wynika, że A. S. była niezdolna do pracy z powodu choroby od 16 stycznia 2012 roku do 29 stycznia 2012 roku i od 03 marca 2012 roku do 03 maja 2012 roku, a także od 04 maja 2012 roku przebywała na urlopie macierzyńskim. Za okres niezdolności do pracy od 16 stycznia 2012 roku do 29 stycznia 2012 roku i 03 marca 2012 roku do 21 marca 2012 roku (33 dni). W związku z tym przysługiwało jej wynagrodzenie finansowe z funduszu własnego zakładu pracy zgodnie z art. 92 Kodeksu Pracy (dalej k.p.). Ponadto za okres niezdolności do pracy od 22 marca 2012 roku do 03 maja 2012 roku przysługiwał jej zasiłek chorobowy z funduszu ubezpieczeń oraz od 04 maja 2012 roku zasiłek macierzyński, których wypłatę realizuje zakład pracy.

Od powyższej decyzji dnia (...)roku odwołanie wniosła A. S. zarzucając błędne ustalenie wymiaru zasiłku chorobowego i ustalenia zasiłku macierzyńskiego poprzez brak uwzględnienia nagrody Burmistrza Miasta J. z okazji Dnia Edukacji Narodowej i dodatku motywacyjnego w podstawie wymiaru obu zasiłków. Zdaniem odwołującej się skutkuje to naruszeniem zasady równego traktowania, tj. dyskryminacją kobiety ze względu na płeć w związku z ciążą i macierzyństwem.

(odwołanie: k. 1-11)

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 12 czerwca 2012 roku organ rentowy wniósł o jego oddalenie i dodatkowo uzasadnił, iż na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego, nie uwzględnia się składników wynagrodzenia, do których pracownik zachowuje prawo w okresie pobierania tego zasiłku zgodnie z postanowieniami układów zbiorowych pracy lub przepisami o wynagrodzeniu, jeżeli są one wypłacane za okres pobierania tego zasiłku. Ponadto w kwestii nieuwzględnienia w podstawie wymiaru zasiłków dodatku motywacyjnego, organ rentowy wskazuje, że zgodnie z art. 41 ust. 2 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa składników wynagrodzenia przysługujących w myśl umowy o pracę lub innego aktu, na podstawie którego powstał stosunek pracy, tylko do określonego terminu nie uwzględnia się przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego należnego za okres po tym terminie.

(odpowiedź na odwołanie: k. 18-21).

Wyrokiem z dnia 12 czerwca 2014 r Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał A. S. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 22 marca 2012 roku do 03 maja 2012 roku oraz zasiłku macierzyńskiego od 4 maja 2012 roku do 31 maja 2012 roku w wysokości 100 % podstawy wymiaru w kwocie 2.299,74 złotych brutto miesięcznie.

Wyrokiem z dnia 21 października 2014 roku Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie uchylił wyrok, zniósł postępowanie i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie VI Wydziałowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

Postanowieniem z dnia 6 lutego 2015 roku sąd wezwał do udziału w sprawie zainteresowanego (...)w J..

Zainteresowany nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. S. była zatrudniona w (...)w J. na podstawie umowy o pracę początkowo na czas określony od dnia 01 września 2010 roku do dnia 31 sierpnia 2011 roku. Od dnia 01 września 2011 roku wnioskodawczyni była zatrudniona na umowę o pracę na czas nieokreślony o wynagrodzeniu zasadniczym w wymiarze 2 246,00 zł.

(dowód: umowa o pracę na czas określony z dnia 01 września 2010 roku: k. 31 akt rentowych oraz umowa na czas nieokreślony z dnia 01 września 2011 roku: k. 33 akt rentowych);

A. S. na zwolnieniu lekarskim związanym z ciążą przebywała w okresach od: 16 stycznia 2012 roku do 29 stycznia 2012 roku, następnie od 03 marca 2012 roku do 03 maja 2012 roku, a od 04 maja 2012 do dnia 18 października 2012 roku przebywała na urlopie macierzyńskim.

(dowód: kopie zwolnień lekarskich: k. 75-82 akt rentowych)

Dnia 14 października 2011 roku A. S. otrzymała nagrodę Burmistrza Miasta J. z okazji Dnia Edukacji Narodowej w kwocie 1.700, 00 zł za wyróżniające osiągnięcia dydaktyczne i wychowawcze.

(dowód przyznania nagrody Burmistrza Miasta J. z okazji Dnia Edukacji Narodowej z dnia 14 października 2011 roku: k.13)

Odwołująca otrzymywała także dodatek motywacyjny

- za styczeń 2011 r w wysokości 209,90 złotych

- za luty 2011 r w wysokości 209,90 złotych

- za marzec 2011 r w wysokości 251,88 złotych
- za kwiecień 2011 r w wysokości 251,88 złotych
- za maj 2011 r w wysokości 251,88 złotych
- za czerwiec 2011 r w wysokości 251,88 złotych
- za lipiec 2011 r w wysokości 251,88 złotych
- za sierpień 2011 r w wysokości 251,88 złotych

W sumie była to kwota 1931,08 groszy.

Zakład pracy wypłacał odwołującej dodatek motywacyjny również za okres od lutego 2012 roku do sierpnia 2012 roku w wysokości po 449,20 złotych za każdy miesiąc.

(dowody: przyznanie dodatków motywacyjnych: k. 17)

Przychód odwołującej za rok 2011 wyniósł: płaca zasadnicza 25.776,00 złotych, dodatek za opiekuna stażu 202,14 złotych, nagroda Burmistrza 1.700,00 złotych, trzynasta pensja 2.372,28 złotych.

dowód: tabela pogładowa k. 17;

Powyższy stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Odwołanie A. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia (...)roku zasługiwało na uwzględnienie częściowo.

W przedmiotowej sprawie spór dotyczył kwestii wyliczenia podstawy wymiaru zasiłku chorobowego odwołującej przysługującego za okres od dnia 22 marca 2012 roku i zasiłku macierzyńskiego odwołującej przysługującego od dnia 04 maja 2012 roku do dnia 31 maja 2012 roku i od dnia 01 czerwca 2012 roku. Powódka na podstawie art. 477⁽¹⁰⁾ § 1 w zw. z art. 477⁽¹²⁾ § 2 Kodeksu postępowania cywilnego zaskarżyła decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. (...)roku w części dotyczącej ustalenia wymiaru zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego poprzez nieuwzględnienie składników wynagrodzenia, tj. Nagrody Burmistrza Miasta J. z okazji Dnia Edukacji Narodowej oraz dodatku motywacyjnego do podstawy wymiaru zasiłków, co w ocenie powódki skutkowało naruszeniem zasady równego traktowania.

Na wynagrodzenia nauczycieli składa się wiele elementów. Prócz podstawowej pensji dostają dodatkowe składniki. W świetle natomiast art. 92 kodeksu za pierwsze 33 dni choroby w roku szkoła płaci wynagrodzenie chorobowe z własnych środków, w wysokości 80 lub 100 proc. podstawy wymiaru. Od 34 dnia niedyspozycji należy się natomiast zasiłek chorobowy finansowany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Wynosi on 80, 70 lub 100 proc. podstawy wymiaru.

Przy ustalaniu podstawy wymiaru wynagrodzenia chorobowego oraz zasiłków i świadczenia rehabilitacyjnego nauczycieli zastosowanie mają ogólne zasady uregulowane w ustawie ustawa z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jedn. DzU z 2005 r. nr 31, poz. 267 ze zm. z późn. zmianami). Art. 36 - Podstawę wymiaru świadczeń za czas niezdolności do pracy należy ustalać na podstawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłaconego za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy. Zgodnie z art. 41 ustawy zasiłkowej przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego nie uwzględnia się składników wynagrodzenia, do których pracownik

zachowuje prawo w okresie pobierania tego zasiłku zgodnie z postanowieniami układów zbiorowych pracy lub przepisami o wynagradzaniu, jeżeli są one wypłacane za okres pobierania tego zasiłku (ust. 1) . Składników wynagrodzenia przysługujących w myśl umowy o pracę lub innego aktu, na podstawie którego powstał stosunek pracy, tylko do określonego terminu nie uwzględnia się przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego należnego za okres po tym terminie (ust. 2)

Zatem generalnie do podstawy wymiaru świadczeń chorobowych nie wlicza się składników wynagrodzenia, do których pracownik zachowuje prawo w okresach pobierania tych świadczeń (art. 41 ust. 1 ustawy zasiłkowej).

Dodatkowe składniki (dodatki, premie, nagrody itd.) wlicza się do podstawy, jeśli zgodnie z przepisami płacowymi obowiązującymi w danej firmie ulegają zawieszeniu lub obniżeniu za czas przebywania na zwolnieniu lekarskim.

W niniejszej sprawie bezspornym jest, że odwołująca w od 16 stycznia 2012 roku do 29 stycznia 2012 roku, następnie od 03 marca 2012 roku do 03 maja 2012 roku, a od 04 maja 2012 do dnia 18 października 2012 roku przebywała na urlopie macierzyńskim. Zakład pracy zaś wypłacał jej dodatek motywacyjny za okres od stycznia 2012 roku do sierpnia 2012 roku w wysokości po 449,20 złotych za każdy miesiąc. Zatem do podstawy wymiaru świadczeń chorobowych i macierzyńskich nie wlicza się składników wynagrodzenia, do których odwołująca zachowała prawo w okresach pobierania tych świadczeń (art. 41 ust. 1 ustawy zasiłkowej). W związku z tym ten dodatkowy składnik wynagrodzenia nie podlega uwzględnieniu w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego i macierzyńskiego.

Kryteria i tryb przyznawania nagród dla nauczycieli określają przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 sierpnia 2009 r. w tej sprawie (Dz. U. nr 131, poz. 1078). Nagroda z okazji Dnia Edukacji Narodowej jest przyznawana w terminie do dnia 14 października każdego roku. Ma ona charakter uznaniowy i przyznawana jest nauczycielom za znaczące osiągnięcia dydaktyczne i wychowawcze. Rozporządzenie nie określa okresu, za który nagroda przysługuje. Brak jest również zapisów o zachowywaniu prawa do nagrody za okresy pobierania wynagrodzenia chorobowego i zasiłków. Nie można więc uznać, że nagroda jest składnikiem wypłacanym pracownikom także za okres pobierania świadczeń chorobowych i macierzyńskich. Ponadto należy ją traktować jako składnik wypłacany jednorazowo. Składnik wynagrodzenia wypłacany jednorazowo, przy ustalaniu podstawy wymiaru świadczeń chorobowych dolicza się do wynagrodzenia za miesiąc w którym nastąpiła jego wypłata. W niniejszym wypadku wypłata nagrody Burmistrza nastąpiła w miesiącu wrześniu 2011 co jest okolicznością bezsporną. Takie uregulowanie zawiera art. 41 ust. 1 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

W ocenie Sądu nagroda Burmistrza J. z okazji Dnia Edukacji Narodowej powinna być uwzględniona w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego z uwagi na fakt, iż Regulamin przyznawania nagród za osiągnięcia dydaktyczno – wychowawcze dla nauczycieli szkół i przedszkoli prowadzonych przez Miasto J. stanowiący załącznik do Uchwały Nr 212/V/09 Rady Miasta J. z dnia 02 kwietnia 2009 roku, w sprawie regulaminu przyznawania nagród za osiągnięcia dydaktyczno – wychowawcze dla nauczycieli szkół i przedszkoli prowadzonych przez miasto J. (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 86, poz. 2351) nie zawiera żadnych postanowień w przedmiocie prawa pracownika do poszczególnych składników wynagrodzenia w okresie pobierania zasiłku, lakonicznie stwierdzając, że wzmiankowana nagroda jest niezależna od absencji chorobowych. (...)

W tym kontekście warto odnotować stanowisko w tej sprawie wypowiedziane przez Sąd Najwyższy w orzeczeniu z 6 września 2006 r., III UK 48/06; OSNP 2007/17-18/258. SN stwierdził, iż regulacja art. 41 ust. 1 wymienionej ustawy, w odniesieniu do nagród uznaniowych, oznacza, że takie składniki płacowe można wyłączyć z podstawy wymiaru zasiłku chorobowego dopiero po podjęciu decyzji o ich przyznaniu za okresy pobierania wynagrodzenia chorobowego lub zasiłku chorobowego, a także po ich faktycznym wypłaceniu obok lub niezależnie od uzyskanych świadczeń chorobowych. SN stwierdził, że w razie niejasności lub wątpliwości dotyczących wykładni regulacji płacowych dotyczących legalności i zasadności uwzględniania uznaniowych świadczeń ze stosunku pracy przy ustaleniu podstawy wymiaru i wysokości zasiłku konieczne staje się dokonanie ustaleń faktycznych w zakresie rzeczywistego przyznania i wypłacenia nagród uznaniowych w okresie pobierania zasiłku chorobowego. W ocenie

SN niezależnie bowiem od natury prawnej wypłacanej nagrody uznaniowej, która nie ma charakteru roszczeniowego tylko do czasu podjęcia decyzji kreującej (kształtującej) takie prawo podmiotowe, jest ona traktowana jako płacowy element wynagrodzenia (przychodu) ze stosunku pracy dla celów ustalenia wysokości podstawy i wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne oraz rentowe, a także ubezpieczenie chorobowe lub wypadkowe, co przekłada się na ustalenie podstawy wymiaru i wysokości zasiłku chorobowego, chyba że pracownik uzyskiwał takie świadczenie także w okresach nieświadczenia pracy z powodu choroby. Gdyby okazało się, że odwołująca otrzymała nagrodę w okresie pobierania świadczenia chorobowego lub macierzyńskiego (co w niniejszym przypadku nie miało miejsca) to nie podlegałoby ono uwzględnieniu w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego. Odmienne podejście prowadziłoby do podwójnego wypłacania tej samej należności.

Składniki wynagrodzenia przysługujące do określonego terminu uwzględniane są w podstawie wymiaru zasiłku, o ile spełniony jest warunek wymagany do tego, by składnik wynagrodzenia mógł zostać przyjęty do ustalenia podstawy wymiaru, a więc: pracownik nie może zachowywać do niego prawa za okres pobierania zasiłku oraz składnik ten nie był pracownikowi wypłacany za okres pobierania zasiłku.

Składniki wynagrodzenia przysługujące pracownikowi - w myśl umowy o pracę lub innego aktu, na podstawie którego powstał stosunek pracy - tylko do określonego terminu uwzględnia się w podstawie wymiaru zasiłku, którego okres przypada przed tym terminem.

W niniejszej sprawie sporządzone były dwie opinie biegłych z zakresu rachunkowości. Sąd żadnej z tych opinii nie przyjął za wiarygodną. Biegła B. W. do wyliczenia podstawy zasiłku chorobowego przyjęła zarówno dodatek motywacyjny jak również nagrodę Burmistrza. Biegła B. K. do wyliczenia podstawy w/w nie przyjęła żadnego z przedmiotowego składnika wynagrodzenia. W związku z powyższym w oparciu o wyżej opisane stanowisko sąd w ramach własnych wyliczeń dokonał wyliczenia podstawy zasiłku chorobowego i macierzyńskiego. Przychód odwołującej za rok 2011 wyniósł: płaca zasadnicza 25.776,00 złotych+ dodatek za opiekuna stażu 202,14 złotych + nagroda Burmistrza 1.700,00 złotych + trzynasta pensja 2.372,28 złotych= 30.050.42 złotych : 12 miesięcy = 2.504.20 - 13,71 %(ZUS) 343,32 = 2.160,88 złotych. W kwestii zasiłku macierzyńskiego, w doktrynie przyjął się pogląd, iż przysługuje on w wysokości 100% podstawy wymiaru zasiłku i w takiej wysokości wypłacany jest przez cały okres ustalony przepisami kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego.

Wobec powyższego Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

(...)